

Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība

Izdoti saskaņā ar
Atkritumu apsaimniekošanas
likuma 7.panta 7.punktu

I. Vispārīgais jautājums

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā apsaimniekojami polihlorētos bifēnīlus un polihlorētos terfenīlus saturoši atkritumi, naftas produktu atkritumi, bīstamas vielas saturošas izlietotas baterijas un akumulatori, un titāna dioksīda rūpniecības atkritumi.

II. Polihlorētos bifēnīlus un polihlorētos terfenīlus saturošu atkritumu apsaimniekošana

2. Polihlorētos bifēnīlus un polihlorētos terfenīlus saturoši atkritumi ir atkritumi, kuros ir polihlorētie bifēnīli un polihlorētie terfenīli, monometiltetrahlordifēnīlmetāni, monometildihlorodifēnīlmetāni, monometildibromodifēnīlmetāni vai jebkurš maisījums, kurš satur vairāk nekā 0,005 % kādas no minētajām vielām (pēc svara).

3. Polihlorētos bifēnīlus un polihlorētos terfenīlus saturošus atkritumus īpašnieks vai apsaimniekotājs glabā atsevišķi no viegli uzliesmojošiem priekšmetiem, ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem, lai novērstu ugunsgrēka rašanās draudus.

4. Polihlorētos bifēnīlus un polihlorētos terfenīlus saturošus atkritumus aizliegts sadedzināt uz kuģiem.

5. Neattīrītas iekārtas (piemēram, transformatori, kondensatori, konteineri), kuras satur vai ir saturējušas polihlorētos bifēnīlus un polihlorētos terfenīlus, drīkst apglabāt tikai bīstamo atkritumu poligonos, kas ir saņēmuši A kategorijas atļauju atbilstoši likumam "Par piesārņojumu", ja neattīrītās iekārtas apglabāšana nerada lielāku vides piesārņojumu kā sadedzināšana.

III. Naftas produktu atkritumu apsaimniekošana

6. Naftas produktu atkritumi ir jebkuras minerālās izcelsmes smērēļļas un rūpnieciskās eļļas (piemēram, lietotas iekšdedzes dzinēju un pārnesumu kārbu eļļas, minerālās smērēļļas, turbīnu eļļas un hidrauliskās eļļas, kuras ir kļuvušas nederīgas sākotnēji paredzētajam lietošanas mērķim).

7. Pēc attiecīgās atļaujas saņemšanas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā naftas produktu atkritumu apsaimniekotājs vai īpašnieks veic šādas darbības ar atkritumiem:

7.1. reģenerē;

7.2. sadedzina;

7.3. kontrolē atkritumu glabāšanu vai apglabā atkritumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

8. Naftas produktu atkritumu reģenerācijas process nedrīkst negatīvi ietekmēt cilvēku veselību un vidi. Reģenerācijas procesā radušies naftas produkti nedrīkst saturēt bīstamos atkritumus. Polihlorēto bifēnīlu un polihlorēto terfenīlu koncentrācija reģenerētajos naftas produktos nedrīkst pārsniegt 50 daļas uz miljonu.

9. Polihlorētos bifēnīlus un polihlorētos terfenīlus saturošus naftas produktu atkritumus ir atļauts reģenerēt, ja pēc reģenerācijas procesa ir iespējams atdalīt polihlorētos bifēnīlus un polihlorētos terfenīlus vai polihlorēto bifēnīlu un polihlorēto terfenīlu saturs pēc reģenerācijas ir mazāks par 50 daļām uz miljonu.

10. Aizliegts:

- 10.1. ievadīt naftas produktu atkritumus iekšzemes ūdenstecēs, ūdenstilpēs, pazemes ūdeņos, jūrā un kanalizācijas sistēmās;
- 10.2. apglabāt pēc naftas produktu atkritumu pārstrādes radušos atlikumus vietās, kas nav tam paredzētas;
- 10.3. apstrādāt naftas produktus tādā veidā, kas rada gaisa piesārņojumu, kurš pārsniedz emisijas limitus, kas noteikti A kategorijas atļaujā vai B kategorijas darbības atļaujā, vai atļaujā gaisu piesārņojošo vielu emisijai no stacionārajiem gaisa piesārņojuma avotiem;
- 10.4. sajaukt naftas produktus ar polihlorētajiem bifeniliem vai citiem bīstamajiem atkritumiem.

11. Naftas produktu atkritumu īpašnieks, kurš rada vairāk par 500 litriem naftas produktu atkritumu gadā, un naftas produktu atkritumu apsaimniekotājs radīto, saņemto un nodoto naftas produktu atkritumu daudzumu, kvalitāti, izcelsmi, atrašanās vietu un nodošanas un saņemšanas datumu reģistrē žurnālā vai citā informācijas nesējā (piemēram, datu bāzē) un reizi gadā (par iepriekšējo gadu) iesniedz šo informāciju reģionālajā vides pārvaldē un pašvaldībā, kuras administratīvajā teritorijā tiek veiktas minētās darbības.

12. Reģionālā vides pārvalde nosūta saņemto informāciju Latvijas Vides aģentūrai. Latvijas Vides aģentūra apkopo minēto informāciju un nodrošina tās pieejamību sabiedrībai.

IV. Bīstamas vielas saturošu bateriju un akumulatoru apsaimniekošana

13. Bīstamas vielas saturoša baterija vai akumulators ir elektriskās enerģijas avots, kurā enerģija rodas pēc ķīmiskās enerģijas tiešas pārveidošanas un kurš sastāv no vienas vai vairākām primārām (atkārtoti neuzlādējamām) vai sekundārām (atkārtoti uzlādējamām) daļām (turpmāk - baterija vai akumulators).

14. Tirgotājs, kurš tirgo baterijas vai akumulatorus, nodrošina izlietoto bateriju vai akumulatoru pieņemšanu no patērētāja bez maksas neatkarīgi no tā, vai pircējs ir iegādājies šīs baterijas vai akumulatorus attiecīgajā uzņēmumā vai citur. Bateriju vai akumulatoru tirgotājs nodrošina savāktu izlietoto bateriju vai akumulatoru drošu pagaidu glabāšanu, kā arī nodošanu pārstrādes vai apglabāšanas iekārtas apsaimniekotājam.

15. Pārstrādes vai apglabāšanas iekārtas apsaimniekotājs katru ceturksni informāciju par savāktu, pārstrādāto un apglabāto bateriju un akumulatoru daudzumu iesniedz reģionālajā vides pārvaldē un pašvaldībā, kuras administratīvajā teritorijā attiecīgā iekārta atrodas.

V. Titāna dioksīda rūpniecības atkritumu apsaimniekošana

16. Titāna dioksīda rūpniecības atkritumi ir jebkuri titāna dioksīda ražošanas procesā radušies atlikumi, no kuriem to īpašnieks atbrīvojas, ir nolēmis vai ir spiests atbrīvoties.

17. Aizliegts titāna dioksīda rūpniecības atkritumus ievadīt virszemes, Baltijas jūras vai pazemes ūdeņos, kā arī apglabāt jūrā vai zemes dziļēs.

18. Aizliegts apsaimniekot titāna dioksīda rūpniecības atkritumus, ja ir iespējama to tūlītēja vai akumulējoša ietekme uz ūdens vidi un zivju resursiem.

19. Lai saņemtu atkritumu apsaimniekošanas atļauju vai atļauju A vai B kategorijas darbībām, titāna dioksīda rūpniecības atkritumu apsaimniekotājs papildus normatīvajos aktos noteiktajām prasībām iesniedz reģionālajā vides pārvaldē informāciju par:

- 19.1. titāna dioksīda rūpniecības atkritumu akumulēšanās un biopārveidošanās spēju bioloģiskajos materiālos vai nogulsnēs;
- 19.2. titāna dioksīda rūpniecības atkritumu jutīgumu pret fizikālām, ķīmiskām vai bioķīmiskām pārmaiņām un iespējamo mijiedarbību vidē ar citiem organiskiem un neorganiskiem materiāliem;
- 19.3. iespēju radīt kaitējumu dabas resursiem vai negatīvi ietekmēt dabas resursus;
- 19.4. piesardzības pasākumiem, lai novērstu vides piesārņojumu ar titāna dioksīda rūpniecības atkritumiem (cilvēka darbības dēļ tieši vai netieši vidē ievadīti titāna dioksīda ražošanas atkritumi, kuri var radīt draudus cilvēka veselībai, negatīvi ietekmēt vidi (piemēram, ekosistēmas, ainavas, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas) vai traucēt tās resursu izmantošanu atbilstoši mērķim).

20. Titāna dioksīda rūpniecības atkritumu apglabāšanas iekārtas apsaimniekotājs reizi mēnesī veic atkritumu un to ietekmētās vides (piemēram, ūdeņi, augsne, zemes dzīles, gaiss, kurā titāna dioksīda rūpniecības atkritumi tiek emitēti) monitoringu un ne retāk kā reizi ceturksnī paziņo rezultātus reģionālajai vides pārvaldei un pašvaldībai, kuras teritorijā attiecīgā iekārta atrodas.

21. Titāna dioksīda rūpniecības atkritumu monitorings ietver atkritumu daudzuma, sastāva, toksiskuma pārbaudi, lai noskaidrotu atbilstību attiecīgajā atļaujā noteiktajām prasībām.

22. Titāna dioksīda rūpniecības atkritumu ietekmētās vides monitorings ietver šādas pārbaudes:

22.1. vizuāla pārbaude (reizi gadā):

22.1.1. topogrāfija un noglabāšanas vietas apsaimniekošana;

22.1.2. ietekme uz zemes dzīlēm;

22.1.3. apglabāšanas vietas kopējā ekoloģiskā situācija;

22.1.4. vispārīgās pārmaiņas;

22.2. ķīmiskā pārbaude:

22.2.1. skābums,

22.2.2. dzelzs saturs (šķīdumā un daļiņu veidā);

22.2.3. kalcijs saturs;

22.2.4. toksisko metālu saturs, ja tādi ir (šķīdumā un daļiņu veidā);

22.2.5. sēra dioksīda un putekļu fons gaisā.

23. Prasības virs zemes izvietotu vai noglabātu titāna dioksīda atkritumu paraugu ņemšanai, mērāmie parametri, minimālais paraugu un analīžu ņemšanas skaits un monitoringa analīžu metodes noteiktas šo noteikumu pielikumā.

24. Pēc reģionālās vides pārvaldes pieprasījuma papildus šo noteikumu pielikumā minētajiem parametriem ņem nefiltrēta pazemes ūdens paraugus vanādija, mangāna, niķeļa, cinka daudzuma (miligrami/litrā) noteikšanai, izmantojot atomu absorbcijas spektrofotometrijas metodi, vai hroma daudzuma (miligrami/litrā) noteikšanai, izmantojot molekulārās absorbcijas spektrofotometrijas metodi.

25. Titāna dioksīda rūpniecības atkritumu monitoringa un analīžu metodes, paraugu ņemšanas trauki un konteineri, paņemto paraugu saglabāšanas metodes, paraugu transports, glabāšanas apstākļi un sagatavošana analīžu veikšanai nodrošina rezultātu salīdzināmību.

26. Paraugus un analīžu rezultātus reģistrē žurnālā vai citā informācijas nesējā, kas ir pieejams vides valsts inspektoriem un tās pašvaldības pilnvarotajām personām, kuras teritorijā atrodas titāna dioksīda rūpniecības atkritumu apglabāšanas iekārta.

VI. Noslēguma jautājums

27. Noteikumu 14. un 15.punkts stājas spēkā ar 2003.gada 1.janvāri.

Ministru prezidents

A.Bērziņš

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības ministrs

V.Makarovs

Pielikums
 Ministru kabineta
 2001.gada 18.decembra
 noteikumiem Nr.529

Prasības virs zemes izvietotu vai noglabātu titāna dioksīda atkritumu paraugu ņemšanai, mērāmie parametri, minimālais paraugu un analīžu ņemšanas skaits un analīžu metodes

Pārbaudes objekts un paraugu ņemšanas prasības	Parametri	Minimālais paraugu un analīžu ņemšanas skaits (gadā)	Analīzes metode
1. Nefiltrēts virszemes ūdens ap atkritumu poligonu vietā, kura varētu būt ietekmēta, un ārpus tās, īpaši vietā, kur ūdens izplūst no atkritumu izvietošanas vietas. Paraugus ņem vienā un tajā pašā laikā, pēc iespējas 50 cm dziļumā.	pH	1	Elektrometrija. Mērījumi izdarāmi paraugu ņemšanas laikā
	SO ₄ (mg/l)	1	Gravimetrija. Kompleksometriskā titrēšana. Molekulārās absorbcijas spektrofotometrija
2. Nefiltrēts pazemes ūdens ap atkritumu poligonu vietā, kura varētu būt ietekmēta, un ārpus tās, īpaši vietā, kur ūdens izplūst no atkritumu izvietošanas vietas. Paraugus ņem vienā un tajā pašā laikā.	Ti (mg/l)	1	Atomu absorbcijas spektrofotometrija
	Fe (mg/l)	1	Atomu absorbcijas spektrofotometrija. Molekulārās absorbcijas spektrofotometrija
	Ca (mg/l)	1	Atomu absorbcijas spektrofotometrija. Kompleksometriskā titrēšana
	Cu, Pb (mg/l)	1	Atomu absorbcijas spektrofotometrija. Kompleksometriskā titrēšana
	Cl (mg/l)	1	Titrimetrija (Mora metode)

Vides aizsardzības un
 reģionālās attīstības ministrs

V.Makarovs